

Datum
2019-03-14
Vår referens
Mikael Kylsäter
Strateg
mikael.kylsater@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Miljöredovisning 2018 - Uppföljning av miljöprogram för Malmö stad 2009-2020 **STK-2019-164**

Sammanfattning

Miljönämnden har översänt rapporten ”Miljöredovisning 2018 – Uppföljning av Miljöprogram för Malmö stad 2009–2020” till kommunfullmäktige för information och som underlag till framtida beslut. Rapporten redovisar vad som uppnåtts i arbetet med Malmö stads miljömål. Av redovisningen framgår att inget av de fyra övergripande miljömålen för Malmö bedöms kunna uppnås fullt ut i utsatt tid. Flertalet av nyckeltalen utvecklas på ett positivt sätt, dock inte tillräckligt snabbt för att målen ska kunna nås i tid

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige lägger *Miljöredovisning 2018 – Uppföljning av Miljöprogram för Malmö stad 2009–2020* till handlingarna.
2. Kommunfullmäktige uppmanar stadens nämnder och kommunala bolag att använda *Miljöredovisning 2018 – Uppföljning av Miljöprogram för Malmö stad 2009–2020* som underlag i framtida verksamhetsplanering och vid framtagande av nya styrdokument.

Beslutsunderlag

- Bilaga 2 Underlag till Miljöredovisning 2018
- Bilaga 1 Miljöredovisning 2018
- Tjänsteskrivelse miljöförvaltningen
- Miljönämnden beslut 190122 §14 med Särskilt yttrande (SD)
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 190325 Miljöredovisning 2018 - Uppföljning av Miljöprogram för Malmö stad

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2019-03-26
Kommunstyrelsen 2019-04-03
Kommunfullmäktige 2019-04-25

Beslutet skickas till

Miljönämnden

Ärendet

Miljöprogram för Malmö stad 2009–2020 antogs av kommunfullmäktige den 17 december 2009. Miljöprogrammet anger stadens övergripande mål på miljöområdet med den långsiktiga målsättningen att skapa ett hållbart samhälle. Programmet är strukturerat utifrån följande fyra övergripande målsättningar:

- Sveriges klimatsmartaste stad
- Framtidens stadsmiljö finns i Malmö
- Naturtillgångar brukas hållbart
- I Malmö är det lätt att göra rätt

Stadens utveckling i relation till Miljöprogrammets målsättningar följs löpande upp, där Miljöredovisningen för 2018 är den senaste uppföljningen, vilken godkändes av miljönämnden den 22 januari 2019 och nu översänts till kommunfullmäktige för information och som underlag till framtida beslut. Vid miljönämndens behandling av ärendet inkom Sverigedemokraterna med ett särskilt yttrande.

Miljöredovisningens resultat: När Malmö miljöprogrammets målsättningar?

Samtliga fyra övergripande miljömål i miljöprogrammet ser ut att endast delvis kunna uppnås inom utsatt tid. Trenden för tre av miljömålen bedöms vara positiv då flertalet av nyckeltalen inom dessa miljömål uppvisar positiva trender. För det fjärde miljömålet bedöms trenden vara oklar då nyckeltalen inom miljömålet uppvisar lika mycket positiva som negativa trender. Totalt sett utvecklas övervägande delen av nyckeltalen positivt men tyvärr inte i tillräckligt snabb takt för att målen ska kunna nås inom utsatt tid.

Sveriges klimatsmartaste stad

Miljömålet består av fem delområden som alla berör klimatarbetet. Ett av delområdena ”effektivare användning av energi” ser ut att kunna uppnås inom utsatt tid. De fyra övriga delområdena ”mer förnybar energi”, ”minskade utsläpp”, ”omställning av transporter och resvanor” samt ”anpassning till klimatförändringarna” ser alla ut att delvis kunna uppnås inom utsatt tid. Totalt sett bedöms därmed miljömålet att endast till viss del vara möjligt att uppnå inom miljöprogrammets tidsram. Miljömålets trend bedöms vara positiv då flertalet av nyckeltalen inom miljömålets fem delområden uppvisar en positiv trend.

Framtidens stadsmiljö finns i Malmö

Miljömålet består av fem delområden som alla berör arbetet med Malmös stadsmiljö. Tre av delområdena ”hållbar stadsutveckling”, ”resurserna ska användas smartare” samt ”staden ska bli renare och tystare” ser alla ut att delvis kunna uppnås inom utsatt tid. Två av delområdena ”de gröna och blå kvaliteterna ska utvecklas” och ”god vistelsemiljö för alla i Malmö” ser inte ut att kunna uppnås till år 2020. Totalt sett bedöms därmed miljömålet att endast till viss del vara möjligt att uppnå inom miljöprogrammets tidsram. Miljömålets trend bedöms vara oklar då nyckeltalen inom miljömålets fem delområden uppvisar lika mycket positiva som negativa trender.

Naturtillgångar brukas hållbart

Miljömålet består av fyra delområden som alla berör arbetet med att skydda och bruka Malmös naturresurser. Två av delområdena ”Malmö ska växa resurssnålt” och ”vattentillgångarna ska skyddas” ser ut att delvis kunna uppnås till år 2020 medan de övriga två ”jordbruket i Malmö ska vara hållbart” och ”Malmönaturen ska värnas” inte ser ut att kunna uppnås inom utsatt tid.

Totalt sett bedöms därmed miljömålet att endast till viss del vara möjligt att uppnå inom miljöprogrammets tidsram. Miljömålets trend bedöms vara positiv då den övervägande delen av nyckeltalen inom miljömålets fyra delområden uppvisar en positiv trend.

I Malmö är det lätt att göra rätt

Miljömålet består av fem delområden som alla berör arbetet med att göra samhällets resursanvändning mer långsiktigt hållbar. Ett av delområdena ”avfallet ska återvinnas” ser ut att kunna uppnås inom utsatt tid medan de övriga fyra ”hållbar upphandling”, ”användningen av farliga ämnen ska minska”, ”Malmö - en kunskaps- och innovationsstad” samt ”hållbar konsumtion och livsstil” alla ser ut att delvis kunna uppnås till år 2020. Totalt sett bedöms därmed miljömålet att endast till viss del vara möjligt att uppnå inom miljöprogrammets tidsram. Miljömålets trend bedöms vara positiv då flertalet av nyckeltalen inom miljömålets fem delområden uppvisar en positiv trend.

Genomförande enligt handlingsplanen

Malmö stads miljöprogram innehåller målformuleringar om hur Malmö ska bli en hållbar stad. Vilka aktiviteter som måste genomföras för att ha möjlighet att nå målen beskrivs i handlingsplaner som sträcker sig över en tidsperiod på fyra år. Den gällande ”handlingsplan för miljöprogrammet – prioriterat arbete i Malmö stad 2015–2018”, antogs av miljönämnden i Malmö i februari 2015. I handlingsplanen har sjutton åtaganden identifierats där en rad aktiviteter är samlade, som alla ska bidra till att Malmö når miljömålen.

I slutet av år 2018 genomfördes en sista uppföljning av arbetet med åtagandena i handlingsplanen för åren 2015–2018. Avseende två av åtagandena har arbete inte skett under perioden: ”Förbättra det systematiska arbetet med hållbar upphandling” och ”Säkerställa att staden tekniska system främjar det hållbara Malmö”. I de övriga femton åtagandena pågår arbete. Totalt sett är 46 procent av aktiviteterna genomförda och 33 procent är påbörjade medan 21 procent ännu ej är påbörjade. Jämfört med tidigare år är fler aktiviteter genomförda och påbörjade under år 2018.

Stadskontorets bedömning

Det är positivt att utvecklingen går åt rätt håll inom flera av delområdena i Miljöprogrammet. Samtidigt som det inte är tillfredställande att utvecklingen överlag inte är snabb nog för att vi ska nå de övergripande målsättningarna till år 2020.

Det är i sammanhanget viktigt att beakta att Miljöprogrammets målsättningar är ambitiösa och mycket högt ställda. Exempelvis innebär målsättningen om att hela Malmö år 2030 ska försörjas till 100 procent med förnybar energi är en omvandling av rådande energisystem. Det är även viktigt att inse att kommunen inte har ensam rådighet över denna utveckling. I Miljöredovisningen nämns exempelvis att den kommunala organisationen endast står för sju procent av hela Malmös energianvändning. För att uppnå målet krävs således insatser från många andra aktörer i samhället. Det är även viktigt att betona att måluppfyllelsen av Miljöprogrammet påverkas av hur vi som stad arbetar inom andra sektorer. Exempelvis påverkar vår fysiska planering, energiplanering, vårt arbete med infrastruktur och mobilitet och miljöprestandan i våra verksamhetslokaler utfallet i relation till Miljöprogrammets målsättningar.

Stadskontorets förslag

Stadskontoret föreslår kommunstyrelsen att föreslå att kommunfullmäktige lägger *Miljöredovisning 2018 – Uppföljning av Miljöprogram för Malmö stad 2009–2020* till handlingarna och uppmanar

stadens nämnder och kommunala bolag att använda den som underlag i framtida verksamhetsplanering och vid aktualisering av berörda styrdokument.

Ansvariga

Jan Haak Planeringsdirektör

Eva Marie Tancred Utvecklingssekreterare

Andreas Norbrant Stadsdirektör